

Storyline i praktiken – Vikingatiden

I denna Storyline får eleverna skapa en historisk miljö från 800-talet. De bygger upp landskapet och diskuterar växter och djur som människor kan använda sig av. De skapar familjegrupper, redskap och kläder. Några personer får möjlighet att resa med ett skepp ut på äventyr och frågan är vilka som ska få åka. Storylinen finns beskriven i ett häfte som publicerades 2006. I häftet hänvisas till Lpo94 i anslutning till varje modul och här kommer nu motsvarande hänvisningar till Lgr11. Eftersom vikingatiden uttryckligen är placerat i årskurs 4-6 enligt Centralt innehåll i historia redovisar vi målen för år 4-6 i de ämnen som vi ser att Storylinen innehåller.

Det finns möjlighet till stor variation inom ramen för denna Storyline. Vi har inte tagit med samtliga möjligheter till läroplansanknytning som finns utan tänker att det kan vara bra att under varje modul fokusera på några mål i läroplanen. Utöver det vi föreslår finns många möjligheter till integrering av andra ämnen och mål. Sammanställningen nedan är gjord utifrån att Storyline-upplägget rör just vikingatiden men upplägget kan anpassas för andra historiska epoker och då gäller naturligtvis annat centralt innehåll

Modul 1: Platsen	I denna modul får eleverna skapa platsen där Storyline ska utspela sig utan att veta vilken tid det rör sig om.
Bild:	
Förmågor: <ul style="list-style-type: none"> • skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material, • undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder, och	Centralt innehåll: Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Teckning, måleri, tryck och tredimensionellt arbete. • Plana och formbara material och hur dessa kan användas i olika bildarbeten. • Ord och begrepp för att kunna läsa, skriva och samtala om bilders utformning och budskap.
Svenska:	
Förmågor <ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift,	Centralt innehåll Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser.
Samhällsorienterande ämnen:	
Förmågor <ul style="list-style-type: none"> • reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser.	Centralt innehåll Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Vad demokrati är och hur demokratiska beslut fattas. Det lokala beslutsfattandet, till exempel i elevråd och föreningar. Hur individer och grupper kan påverka beslut.

Modul 2: Befolkningen	Här skapar eleverna människorna som bor på platsen i form av ett ansiktscollage och skriver en personbeskrivning.
--------------------------	---

Bild:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • kommunicera med bilder för att uttrycka budskap, • skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material, • undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder, och 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel serier och illustrationer till text. • Teckning, måleri, tryck och tredimensionellt arbete. • Verktyg för teckning, måleri, trycktekniker, tredimensionellt arbete, fotografering, filmande och digital bildbehandling och hur dessa benämns.

Historia:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer, 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser.

Biologi:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda kunskaper i biologi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet, 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Människans pubertet, sexualitet och reproduktion samt frågor om identitet, jämställdhet, relationer, kärlek och ansvar.

Svenska:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift, 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. • Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation. • Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord. • Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.

Teknik:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • värdera konsekvenser av olika teknikval för individ, samhälle och miljö, och • analysera drivkrafter bakom teknikutveckling och hur tekniken har förändrats över tid. 	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Hur tekniska system i hemmet och samhället förändrats över tid och några orsaker till detta. • Konsekvenser av teknikval, till exempel för- och nackdelar med olika tekniska lösningar.

Modul 3: Växter och djur	Här får eleverna överväga vilka växter och djur som fanns på platsen och vilka som var tama/odlade eller vilda.
-------------------------------------	---

Bild:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material, • undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder, och 	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel serier och illustrationer till text. • Teckning, måleri, tryck och tredimensionellt arbete. • Återanvändning av bilder i eget bildskapande, till exempel i collage och bildmontage.

Biologi:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda kunskaper i biologi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet, • genomföra systematiska undersökningar i biologi, och 	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Människans beroende av och påverkan på naturen och vad detta innebär för en hållbar utveckling. Ekosystemtjänster, till exempel nedbrytning, pollinering och rening av vatten och luft. • Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskaper om detta har, till exempel för jordbruk och fiske. • Ekosystem i närmiljön, samband mellan olika organismer och namn på vanligt förekommande arter. Samband mellan organismer och den icke levande miljön. • Tolkning och granskning av information med koppling till biologi, till exempel i faktatexter och tidningsartiklar.

Svenska:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift, • söka information från olika källor och värdera dessa. 	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. • Handstil samt att skriva, disponera och redigera texter för hand och med hjälp av dator. • Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. • Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika

	<p>mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord. • Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet. • Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.
--	---

Modul 4: Kläder	Nu får eleverna utforska vilka kläder olika typer av människor hade på den här tiden.
--------------------	---

Bild:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • kommunicera med bilder för att uttrycka budskap, • skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material, • undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder, och 	<ul style="list-style-type: none"> • Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel serier och illustrationer till text. • Teckning, måleri, tryck och tredimensionellt arbete.

Historia:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer, • kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap, • reflektera över sin egen och andras användning av historia i olika sammanhang och utifrån olika perspektiv, och • använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltidens handelssystem. • Vad arkeologiska fynd, till exempel myntskatter och fynd av föremål från andra kulturer kan berätta om kulturmöten och om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män. • Vad begreppen förändring, likheter och skillnader, kronologi, orsak och konsekvens, källor och tolkning betyder och hur de används i historiska sammanhang.

Slöjd:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formge och framställa föremål i olika material med hjälp av lämpliga redskap, verktyg och hantverkstekniker, • analysera och värdera arbetsprocesser och resultat med hjälp av slöjdspecifika begrepp, och • tolka slöjdföremåls estetiska och kulturella uttryck. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metall, textil och trä. Materialens egenskaper, deras användningsområden och kombinationsmöjligheter. • Undersökande av olika materials och hantverksteknikers möjligheter. • Hur olika kombinationer av färg, form och material påverkar slöjdföremåls estetiska uttryck. • Slöjdverksamhetens betydelse för individen och samhället, historiskt och i nutid.

Svenska:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift, • läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften, • söka information från olika källor och värdera dessa. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. • Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation. • Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet. • Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Modul 5:
Bostäder

Vad kunde man bygga hus av? Eleverna funderar och bygger hus.

Bild:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teckning, måleri, tryck och tredimensionellt arbete. • Plana och formbara material och hur dessa kan användas i olika bildarbeten.

Biologi:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda kunskaper i biologi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet, 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Människans beroende av och påverkan på naturen och vad detta innebär för en hållbar utveckling. Ekosystemtjänster, till exempel nedbrytning, pollinering och rening av vatten och luft.

Fysik:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda kunskaper i fysik för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör energi, teknik, miljö och samhälle, • använda fysikens begrepp, modeller och teorier för att beskriva och förklara fysikaliska samband i naturen och samhället.	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Energiflöden mellan föremål som har olika temperatur. Hur man kan påverka energiflödet, till exempel med hjälp av kläder, termos och husisolering. • Krafter och rörelser i vardagsituationer och hur de upplevs och kan beskrivas, till exempel vid cykling. • Tolkning och granskning av information med koppling till fysik, till exempel i faktatexter och tidningsartiklar.

Geografi:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • utforska och analysera samspel mellan människa, samhälle och natur i olika delar av världen, • göra geografiska analyser av omvärlden och värdera resultaten med hjälp av kartor och andra geografiska källor, teorier, metoder och tekniker, och	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Fördelningen av Sveriges, Nordens och övriga Europas befolkning samt orsaker till fördelningen och konsekvenser av denna. • Kartan och dess uppbyggnad med färger, symboler och skala. Topografiska och tematiska kartor.

Historia:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer, • kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap, • använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används.	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltidens handelssystem. • Vad arkeologiska fynd, till exempel myntskatter och fynd av föremål från andra kulturer kan berätta om kulturmöten och om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män. • Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser.

Slöjd:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formge och framställa föremål i olika material med hjälp av lämpliga redskap, verktyg och hantverkstekniker,	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Metall, textil och trä. Materialens egenskaper, deras användningsområden och kombinationsmöjligheter.

Svenska:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift, • söka information från olika källor och värdera dessa. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. • Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation. • Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet. • Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Teknik:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • identifiera och analysera tekniska lösningar utifrån ändamålsenlighet och funktion, • identifiera problem och behov som kan lösas med teknik och utarbeta förslag till lösningar, • använda teknikområdets begrepp och uttrycksformer, • värdera konsekvenser av olika teknikval för individ, samhälle och miljö, och • analysera drivkrafter bakom teknikutveckling och hur tekniken har förändrats över tid. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hur vanliga hållfasta och stabila konstruktioner är uppbyggda, till exempel hus och broar. • Vanliga material, till exempel trä, glas och betong, och deras egenskaper samt användning i hållfasta och stabila konstruktioner. • Ord och begrepp för att benämna och samtala om tekniska lösningar. • Egna konstruktioner med tillämpningar av principer för hållfasta och stabila strukturer, mekanismer och elektriska kopplingar. • Hur tekniska system i hemmet och samhället förändrats över tid och några orsaker till detta. • Olika sätt att hushålla med energi i hemmet.

Modul 6:

Vem gör vad?

Här får eleverna ta ställning till vem i familjen som gjorde vilka sysslor.

Historia:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer, • använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vad begreppen förändring, likheter och skillnader, kronologi, orsak och konsekvens, källor och tolkning betyder och hur de används i historiska sammanhang.

Samhällskunskap:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar, • analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv, • analysera samhällsstrukturer med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp och modeller, • uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv,	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Familjen och olika samlevnadsformer. Sexualitet, könsroller och jämställdhet.

Relionskunskap:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • reflektera över livsfrågor och sin egen och andras identitet, • resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller, och	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Några etiska begrepp, till exempel rätt och orätt, jämlikhet och solidaritet. • Vardagliga moraliska frågor som rör flickors och pojkars identiteter och roller, jämställdhet, sexualitet, sexuell läggning samt utanförskap och kränkning. • Frågor om vad ett bra liv kan vara och vad det kan innebära att göra gott.

Svenska:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift, • anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. • Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter. • Handstil samt att skriva, disponera och redigera texter för hand och med hjälp av dator. • Språkets struktur med meningsbyggnad, huvudsatser, bisatser, stavningsregler, skiljetecken, ords böjningsformer och ordklasser. Textuppbyggnad med hjälp av sambandsord. • Hur man använder ordböcker och andra hjälpmedel för stavning och ordförståelse. • Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. • Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att

	<p>planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skillnader i språkanvändning beroende på vem man skriver till och med vilket syfte, till exempel skillnaden mellan att skriva ett personligt sms och att skriva en faktatext.
--	---

Modul 7: Plundring	En dag finns ett skepp i viken. Vad är det ute efter? Eleverna får fundera kring hur de tror att deras karaktärer skulle reagera.
-----------------------	---

Samhällskunskap:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar, • analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv, • uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv, • reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samhällets behov av lagstiftning, några olika lagar och påföljder samt kriminalitet och dess konsekvenser för individen, familjen och samhället. • Vad demokrati är och hur demokratiska beslut fattas. Det lokala beslutsfattandet, till exempel i elevråd och föreningar. Hur individer och grupper kan påverka beslut.

Historia:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer, 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltidens handelssystem. • Vad begreppen förändring, likheter och skillnader, kronologi, orsak och konsekvens, källor och tolkning betyder och hur de används i historiska sammanhang. • Tidsbegreppen vikingatiden, medeltiden, stormaktstiden och frihetstiden samt olika syn på deras betydelser.

Relionskunskap:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • reflektera över livsfrågor och sin egen och andras identitet, • resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller, och 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Några etiska begrepp, till exempel rätt och orätt, jämlikhet och solidaritet.

Svenska:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift, 	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. • Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.

Modul 8: Vem bestämmer?	Vem bestämmer i familjen, i byn och i samhället? Vad är det som avgör vem som har makt? Hur fattas beslut?
-----------------------------------	--

Musik:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • spela och sjunga i olika musikaliska former och genrer, • skapa musik samt gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer, och • analysera och samtala om musikens uttryck i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang. 	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform i olika genrer. • Imitation och improvisation med röst och instrument, rytmer och toner. • Musikframföranden. • Rösten som instrument för olika vokala uttryck, till exempel sång, jojk och rap.

Historia:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer, • kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap, • reflektera över sin egen och andras användning av historia i olika sammanhang och utifrån olika perspektiv, och • använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används. 	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Vad begreppen förändring, likheter och skillnader, kronologi, orsak och konsekvens, källor och tolkning betyder och hur de används i historiska sammanhang. • Tidsbegreppen vikingatiden, medeltiden, stormaktstiden och frihetstiden samt olika syn på deras betydelser.

Samhällskunskap:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar, • analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv, • reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser. 	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Familjen och olika samlevnadsformer. Sexualitet, könsroller och jämställdhet. • Vad demokrati är och hur demokratiska beslut fattas. Det lokala beslutsfattandet, till exempel i elevråd och föreningar. Hur individer och grupper kan påverka beslut.

Svenska:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift, • söka information från olika källor och värdera dessa. 	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. • Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter. • Att argumentera i olika samtalsituationer och beslutsprocesser. • Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation. • Skillnader i språkanvändning beroende på vem man skriver till och med vilket syfte, till exempel skillnaden mellan att skriva ett personligt sms och att skriva en faktatext. • Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet. • Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Modul 9: Vikingafärder och handel	En storman kommer på besök och erbjuder tre personer att komma med på vikingafärd. Vilka får åka?
--------------------------------------	---

Bild:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • kommunicera med bilder för att uttrycka budskap, • skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material, 	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel serier och illustrationer till text. • Teckning, måleri, tryck och tredimensionellt arbete.

Matematik:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • välja och använda lämpliga matematiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter, • föra och följa matematiska resonemang, och • använda matematikens uttrycksformer för att samtala om, argumentera och redogöra för frågeställningar, beräkningar och slutsatser.	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Centrala metoder för beräkningar med naturliga tal och enkla tal i decimalform vid överslagsräkning, huvudräkning samt vid beräkningar med skriftliga metoder och miniräknare. Metodernas användning i olika situationer. • Rimlighetsbedömning vid uppskattningar och beräkningar i vardagliga situationer. • Jämförelse, uppskattning och mätning av längd, area, volym, massa, tid och vinkel med vanliga måttenheter. Mätningar med användning av nutida och äldre metoder.

Musik:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • spela och sjunga i olika musikaliska former och genrer,	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform i olika genrer. • Musikframföranden.

Fysik:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda kunskaper i fysik för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör energi, teknik, miljö och samhälle, • genomföra systematiska undersökningar i fysik, och<ul style="list-style-type: none"> • använda fysikens begrepp, modeller och teorier för att beskriva och förklara fysikaliska samband i naturen och samhället.	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Krafter och rörelser i vardagssituationer och hur de upplevs och kan beskrivas, till exempel vid cykling. • Några historiska och nutida upptäckter inom fysikområdet och deras betydelse för människans levnadsvillkor och syn på världen.

Geografi:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • utforska och analysera samspel mellan människa, samhälle och natur i olika delar av världen, • göra geografiska analyser av omvärlden och värdera resultaten med hjälp av kartor och andra geografiska källor, teorier, metoder och tekniker, och	Årskurs 4-6 <ul style="list-style-type: none"> • Namn och läge på övriga Europas länder samt viktigare öar, vatten, berg, regioner och orter. • Kartan och dess uppbyggnad med färger, symboler och skala. Topografiska och tematiska kartor. • Centrala ord och begrepp som behövs för att kunna läsa, skriva och samtala om geografi.

Historia:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer, • kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap, • reflektera över sin egen och andras användning av historia i olika sammanhang och utifrån olika perspektiv, och • använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltidens handelssystem. • Hur historiska personer och händelser, till exempel drottning Kristina, Karl XII och häxprocesserna, har framställts på olika sätt genom olika tolkningar och under skilda tider. • Vad begreppen förändring, likheter och skillnader, kronologi, orsak och konsekvens, källor och tolkning betyder och hur de används i historiska sammanhang. • Tidsbegreppen vikingatiden, medeltiden, stormaktstiden och frihetstiden samt olika syn på deras betydelse.

Samhällskunskap:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vad demokrati är och hur demokratiska beslut fattas. Det lokala beslutsfattandet, till exempel i elevråd och föreningar. Hur individer och grupper kan påverka beslut.

Svenska:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift, • söka information från olika källor och värdera dessa. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. • Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation. • Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet. • Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Modul 10: Vår hembygd	Här får eleverna fundera över vilka spår som finns från den här tiden i den egna hembygden.
--------------------------	---

Geografi:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • analysera hur naturens egna processer och människors verksamheter formar och förändrar livsmiljöer i olika delar av världen, • utforska och analysera samspel mellan människa, samhälle och natur i olika delar av världen, • göra geografiska analyser av omvärlden och värdera resultaten med hjälp av kartor och andra geografiska källor, teorier, metoder och tekniker, och 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jordens naturresurser, till exempel vatten, odlingsmark, skogar och fossila bränslen. Var på jorden olika resurser finns och vad de används till. Vattnets betydelse, dess fördelning och kretslopp. • Fördelningen av Sveriges, Nordens och övriga Europas befolkning samt orsaker till fördelningen och konsekvenser av denna

Historia:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer, • kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap, 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltidens handelssystem. • Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser. • Hur historiska personer och händelser, till exempel drottning Kristina, Karl XII och häxprocesserna, har framställts på olika sätt genom olika tolkningar och under skilda tider. • Vad begreppen förändring, likheter och skillnader, kronologi, orsak och konsekvens, källor och tolkning betyder och hur de används i historiska sammanhang. • Tidsbegreppen vikingatiden, medeltiden, stormaktstiden och frihetstiden samt olika syn på deras betydelse.

Svenska:

Förmågor:	Centralt innehåll:
<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift, • läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften, • söka information från olika källor och värdera dessa. 	<p>Årskurs 4-6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. • Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation. • Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet. • Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Modul 11: Avslutning	Arbetet avslutas inför inbjudna gäster så att eleverna får en chans att visa upp allt arbete.
Beroende på vad eleverna väljer finns här möjlighet att arbeta med musik, svenska, historia, geografi, fysik osv	
Modul 12: Utvärdering	Arbetet utvärderas i klassen.
Här arbetar man med alla de ämnen man lyckats integrera i storylinearbetet och knyter an till de olika kursplanernas mål.	